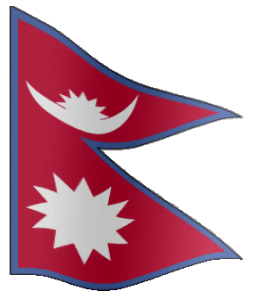

नेपाल सरकार
कृषि तथा पशुपन्धी विकास मन्त्रालय

खाद्य तथा पोषण सुरक्षा सुधार आयोजना
(Food and Nutrition Security Enhancement Project)
हरिहरभवन, ललितपुर

प्रथम चौमासिक प्रगति सारांश २०७७/७८

२०७७ साल मंसिर १५ गते

प्रस्तुतीकरणका विषयहरु

- आयोजनाको परिचयात्मक विवरण
- वार्षिक तथा चौमासिक बजेट, प्रगति र कार्यान्वयनको अवस्था
- आयोजनाको आ.व 207७/7८ को मुख्य मुख्य उपलब्धीहरु
- कार्यक्रम संचालनका केही झलकहरु

परिचयात्मक विवरण

- ✓ दातृ संस्था: GAFSP (Grant No: TF0A8013)
 - ✓ सम्झौता मिति: नेपाल सरकार र आ.डि.ए विच २०७५, कार्तिक २८
 - ✓ आयोजनाको कुल बजेट: २८.७ मिलियन अमेरिकी डलर
(GAFSP अनुदान २२.७ र नेपाल सरकार ६ मिलियन अमेरिकी डलर)
 - ✓ आयोजनाको अवधि: ५ वर्ष (२०७५ कार्तिक – २०८० कार्तिक)
-
- ✓ कार्यान्वयन गर्ने निकाय: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय
 - ✓ Supervising entity: World Bank
 - ✓ Technical Assistance (TA): FAO
 - ✓ आयोजनाबाट प्रत्यक्ष लाभान्वित हुने कृषक: 65000 (६५% महिला)

परिचयात्मक विवरण.....

लक्ष्य:

जलवायु समानुकुलनतामा सुधार ल्याई, कृषि उत्पादकत्वमा वृद्धि तथा आयोजना क्षेत्रका लक्षित साना कृषक समुदायको पोषण अवस्थामा सुधार ल्याउनु ।

उद्देश्य:

- ✓ कृषि तथा पशुजन्य उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा वृद्धि गरी खाद्य सुरक्षामा सहयोग गर्ने
- ✓ जलवायु तथा पोषण मैत्री कृषि प्रविधिहरूको अनुसरण र प्रसार गर्ने
- ✓ साना कृषकहरूको आयआर्जन र विविधिकरण प्रबर्द्धन गरी बजारमा पहुँच बढाउने
- ✓ सुनौला हजार दिनका आमाहरू तथा ६-२४ महिना सम्मका बच्चाहरूको पोषण स्थितिमा सुधार ल्याउने
- ✓ कृषकहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने, उत्पादन समुह तथा सहकारीको संस्थागत विकास तथा सवलिकरण गर्ने

लक्षित वर्ग: भूकम्प र बाढी पिडीत, खाद्य असुरक्षित, विपन्न, सिमान्तकृत र महिला

परिचयात्मक विवरण.....

आयोजनाको मुख्य नतिजा सूचकहरू (PDO level indicators)

क्र.स.	सूचकहरू	लक्ष्य
१	उन्नत कृषि प्रविधिहरूको (जलावायुमैत्री कृषि प्रविधि सहित) अनुसरण गर्ने कृषकको संख्यामा वृद्धि	३१८०० कृषकहरू (६५% महिला)
२	प्रत्यक्ष लाभग्राहीहरू को कृषि तथा पशुजन्य उत्पादकत्वमा वृद्धि	<ul style="list-style-type: none">• अन्नबाली- २५%• मासु- ४०%• तरकारी- ३०%• दुध- ३५%
३	कृषकहरूको घरधुरी आय (कृषि तथा गैह्र कृषि) मा वृद्धि	२५% ले वृद्धि
४	खाद्य असुरक्षा अनुभव स्केल (FIES)मा प्राप्त हुने अंकमा सुधार	४०% ले वृद्धि
५	सुनौला हजार दिनका आमाहरू तथा २४ महिना सम्मका बच्चाहरूमा पौष्टिक आहार खाने दरमा सुधार	२०% ले वृद्धि

परिचयात्मक विवरण.....

आयोजनाका सम्भागहरु:

सम्भाग क: जलवायु र पोषण अनुकूलन कृषि प्रविधि अनुसरण र प्रसार (US\$ 7 Million)

उप-सम्भाग क१: प्रविधि अनुसरण र परिक्षण

उप-सम्भाग क२: प्रविधि प्रसार र कृषकको सीप विकास

सम्भाग ख: बजारको पहुँच तथा जोखिम व्यवस्थापनबाट आय आर्जन र विविधिकरण (US\$ 7 Million)

उप-सम्भाग ख१: कृषक समूहहरुको सबलीकरण

उप-सम्भाग ख२: Productive Alliances को माध्यमबाट बजारमा पहुँच

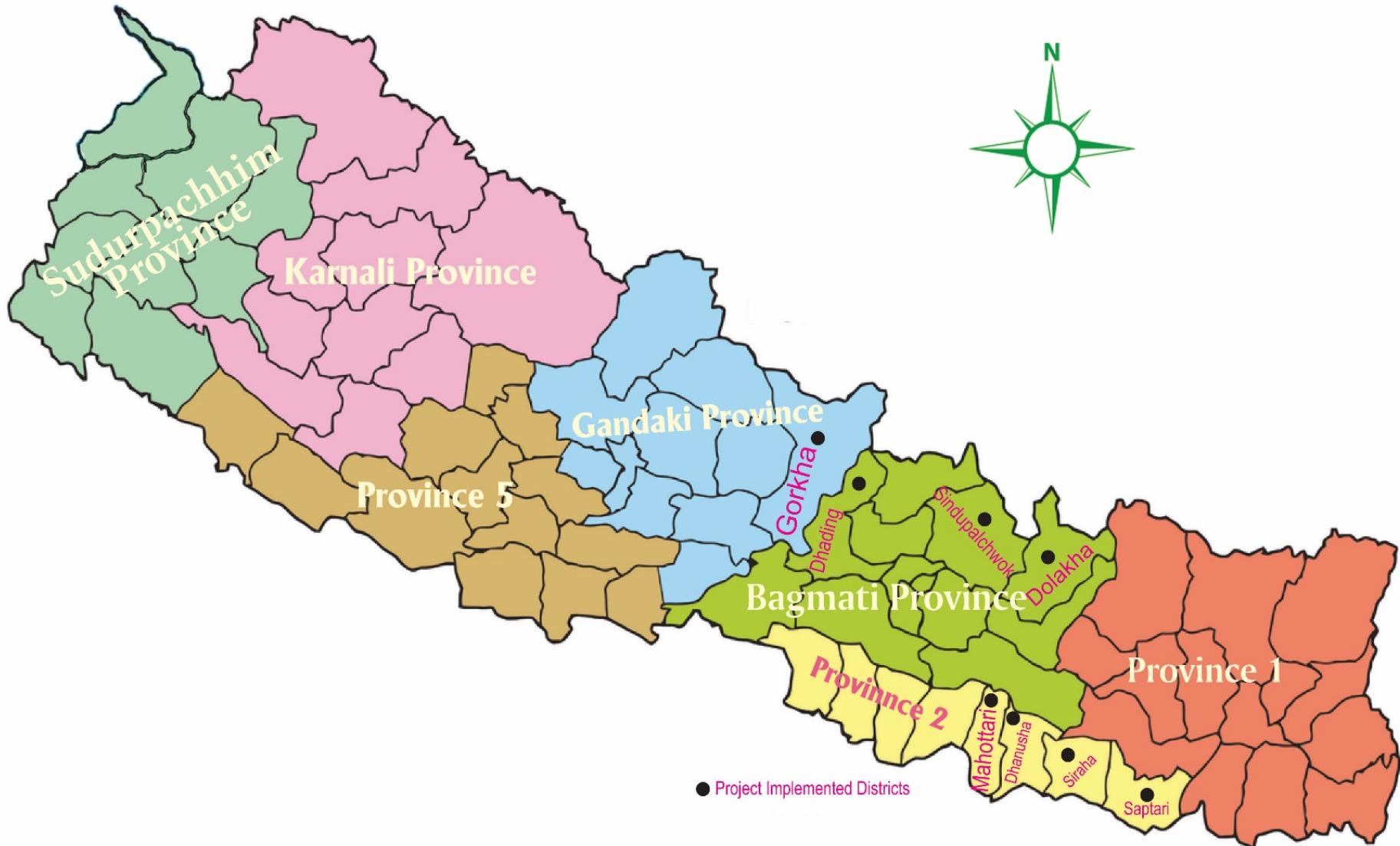
सम्भाग ग: पोषण सुरक्षामा सुधार (US\$ 5 Million)

उप-सम्भाग ग१: संस्थागत क्षमतामा सबलीकरण

उप-सम्भाग ग२: पोषण पाठशाला र घरबारी पोषण बगैंचा

सम्भाग घ: आयोजना व्यवस्थापन, सञ्चार, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन (US\$ 3.7 Million)

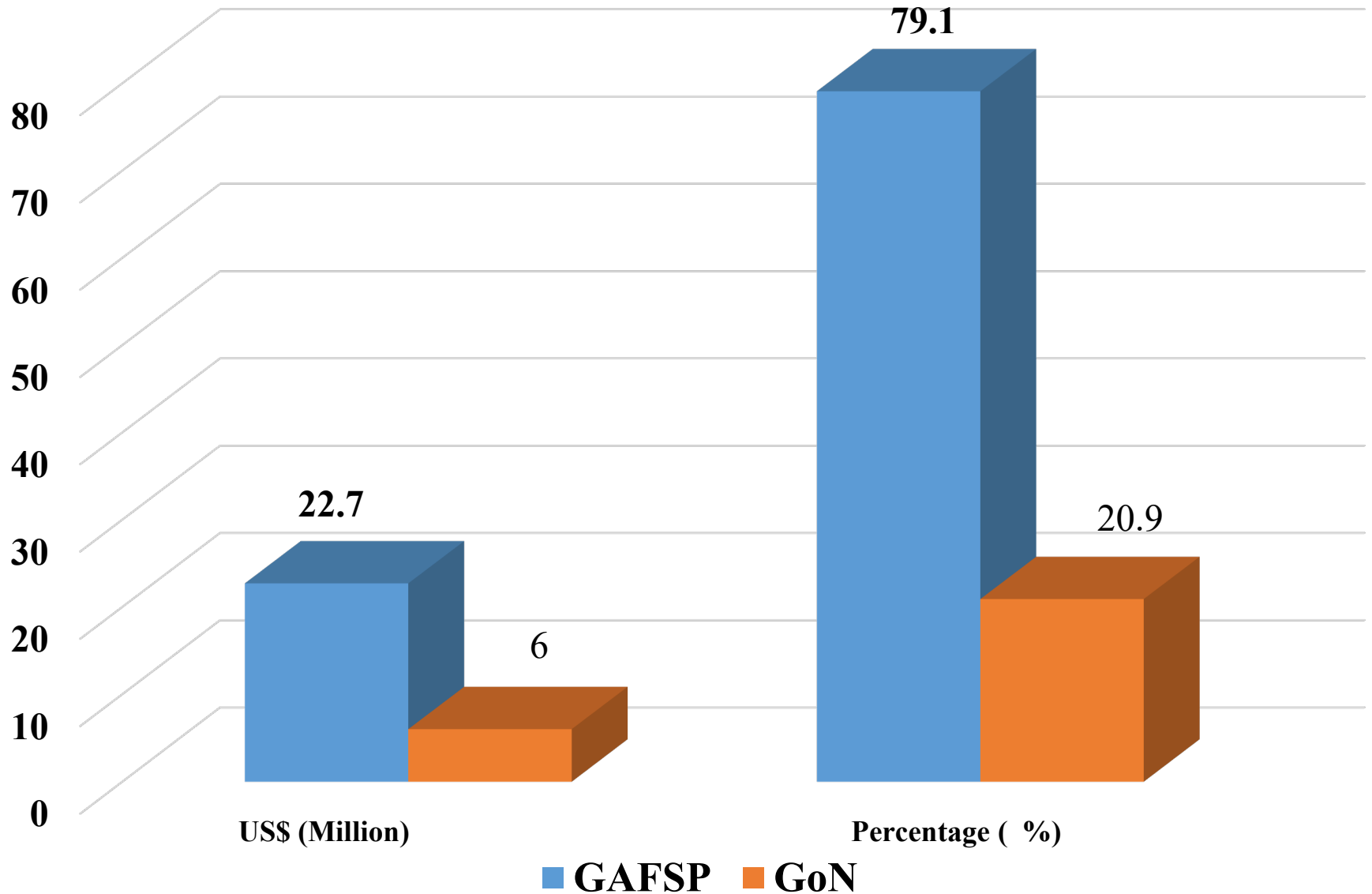
कार्यक्रम लागु भएका जिल्लाहरू

आयोजनाको कार्यक्षेत्र

क्र.सं.	क्लष्टर कार्यालय (४)	जिल्ला (८)	गाउँपालिका (१६)
१	धनुषा	धनुषा	मुखियापट्टी मुसहरनीया
		महोत्तरी	धनौजी पिपरा एकडारा
२	सप्तरी	सप्तरी	राजगढ बिष्णुपुर औरही
		सिरहा	बरियारपट्टी
३	गोरखा	गोरखा	वारपाक सुलिकोट गण्डकी
		धार्दिङ्	बेनीघाट रोराङ् गजुरी
४	सिन्धुपाल्चोक	सिन्धुपाल्चोक	ईन्द्रावती लिसङ्खु पाखर
		दोलखा	कालिन्चोक तामाकोसि

आयोजनाको कुल लागत र बजेटको श्रोत

आयोजनाको जनशक्ति विवरण

क्र.सं.	पद	स्विकृत दरवन्दी	पदपुर्ति	रिक्त	कैफियत
आयोजना व्यवस्थापन इकाई					
१	प्राविधिक तर्फ				
	रा.प.प्र.प्रा.	१	१	०	
	रा.प.द्वि.प्रा.	३	३	०	
	रा.प.तृ.प्रा.	४	४	०	
२	प्रशासन तर्फ				
	रा.प.तृ.	१	१	०	
	रा.प.अनं.द्वि.	२	२	०	
	कम्प्युटर अपरेटर	२	२	०	करार सेवा
	सवारी चालक	५	५	०	करार सेवा
	कार्यालय सहयोगी	४	४	०	करार सेवा
आयोजना कल्स्टर इकाइहरू					
१	प्राविधिक तर्फ				
	रा.प.द्वि.प्रा.	४	४	०	
	रा.प.तृ.प्रा.	८	७	१	PCU सिन्धुपाल्चोकमा रिक्त
	रा.प.अनं.प्र.प्रा	८	७	१	PCU सिन्धुपाल्चोकमा रिक्त
२	प्रशासन तर्फ				
	रा.प.अनं.प्र. (लेखापाल)	४	२	२	सप्तरी र गोरखा क्लस्टरमा को.ल.नि.का बाट खाता संचालन
	कम्प्युटर अपरेटर	४	४	०	करार सेवा
	सवारी चालक	४	४	०	करार सेवा
	कार्यालय सहयोगी	८	८	०	करार सेवा
	जम्मा	६२	५८	४	

FAO बाट प्राविधिक सहायताको लागी प्राप्त हुने जनशक्ति विवरण

FAO सँग मिति 2076/04/02 (तदअनुसार 18 जुलाई 2019) मा आयोजना अवधिभरका लागि कूल रु 4.6 मिलियन डलरको करार सम्झौता भएको।

विवरण	सिट संख्या	पदपुर्ति	रिक्त
आयोजना व्यवस्थापन इकाई			
प्राविधिक	8	८	०
अप्राविधिक	4	४	०
आयोजना क्लष्टर इकाईमा			
प्राविधिक	14	१४	०
गाउँपालिकामा			
प्राविधिक	96	९६	०
कुल	122	१२२	०

वार्षिक तथा चौमासिक बजेट, प्र.चौ
प्रगति र कार्यान्वयनको अवस्था

आ.व. २०७७/७८ को वार्षिक तथा प्रथम चौमासिकका लागि विनियोजित बजेट

• आ.व. २०७७/७८ को वार्षिक बजेट

- ❖ पजिगत तर्फ: २ करोड ६७ लाख
- ❖ चौलु तर्फ: ८८ करोड ५६ लाख
- ❖ **कूल बजेट: ९१ करोड २३ लाख**

- ❖ आई.डी.ए. अनुदान: ७६ करोड ८७ लाख
- ❖ नेपाल सरकार: १४ करोड ३६ लाख

• प्रथम चौमासिकका लागि विनियोजित बजेट

- ❖ पजिगत तर्फ: २ करोड ३६ लाख
- ❖ चौलु तर्फ: १२ करोड ७७ लाख ५१ हजार
- ❖ **कूल जम्मा: १५ करोड १३ लाख ५१ हजार**

आयोजनाको चालु आ.व २०७७/७८ को विस्तृत बजेट विवरण...

कार्यालको नाम	जम्मा बजेट	वैदेशिक अनुदान (वल्ड बैङ्क- ट्रष्ट कोष)	नेपाल सरकार
खाद्य तथा पोषण सुरक्षा सुधार आयोजना, आयोजना व्यवस्थापन इकाई, ललितपुर	२७,७९,९५,०००	२५५६२००००	२२३७५०००
आयोजना क्लष्टर इकाई, गोरखा	१४,७७,७०,०००	११९८६१०००	२७९०९०००
आयोजना क्लष्टर इकाई, सिन्धुपाल्चोक	१४,८२,६७,०००	१२०२२८०००	२८०३९०००
आयोजना क्लष्टर इकाई, धनुषा	१६,९५,०२,०००	१३६७५००००	३२७५२०००
आयोजना क्लष्टर इकाई, सप्तरी	१६,८७,६६,०००	१३६२४१०००	३२५२५०००
जम्मा	९१,२३,००,०००	७६,८७,००,०००	१४,३६,००,०००

अनुदान = ८४.३ % नेपाल सरकार = १५.७%

आ.व. २०७७/७८ को प्रथम चौमासिक विनियोजित बजेट तथा खर्च विवरण

कार्यालयको नाम	विनियोजित बजेट (रु. हजारमा)			खर्च विवरण (रु. हजारमा)		
	चालु	पुँजिगत	जम्मा	चालु	पुँजिगत	जम्मा
खाद्य तथा पोषण सुरक्षा सुधार आयोजना, आयोजना व्यवस्थापन कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर	44019	16124	60143	7691	854	8545
आयोजना कलष्टर ईकाइ, गोरखा	१९२९१	१९७०	२१२६१	7265	500	7765
आयोजना कलष्टर ईकाइ, सिन्धुपाल्चोक	१९२४१	१८५०	२१०९१	7247	1073	8320
आयोजना कलष्टर ईकाइ, धनुषा	22770	1850	24620	10305	1335	11640
आयोजना कलष्टर ईकाइ, सप्तरी	22510	1850	24360	11676	1693	13369
जम्मा	127831	23644	151475	44184	5455	49639

प्रथम चौमासिक

एकमुष्ठ भारित प्रगति प्रतिशत : ४८.८१

वित्तीय प्रगति प्रतिशत : ३२.७७

आयोजनाका कार्यालय अनुसारको प्रथम चौमासिक प्रगति सारांश

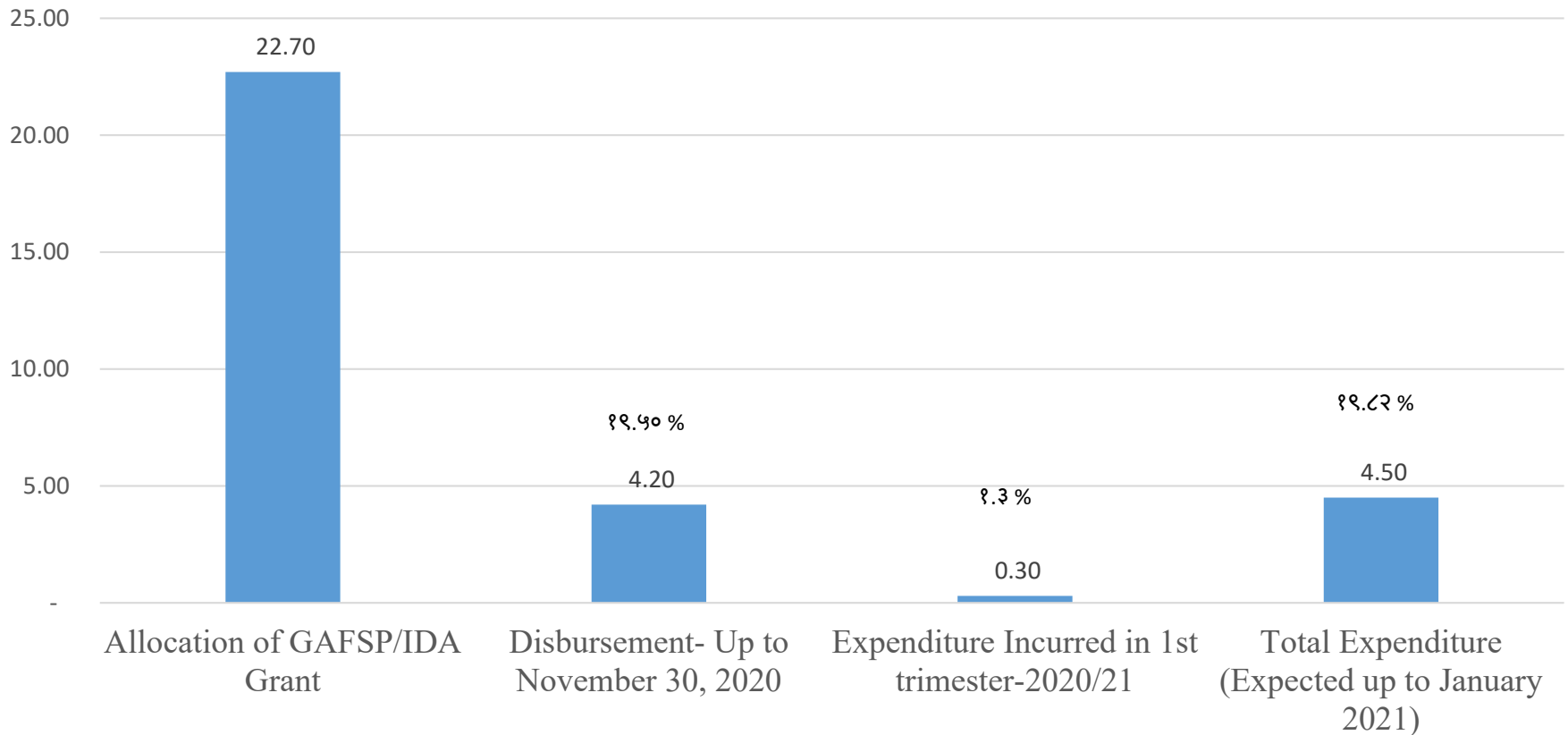
रकम रु हजारमा

क्र.सं	कार्यालयको नाम	विनियोजित बजेट	कुल खर्च	वित्तीय प्रगति प्रतिशत	भारित प्रगति प्रतिशत
१	खाद्य तथा पोषण सुरक्षा सुधार आयोजना, आयोजना व्यवस्थापन इकाई, ललितपुर	60143	8545	१४.२१	34.46
२	आयोजना क्लष्टर इकाई, गोरखा	२१२६१	7765	३६.५२	६०.९६
३	आयोजना क्लष्टर इकाई, सिन्धुपाल्चोक	२१०९१	8320	३९.४५	55.54
४	आयोजना क्लष्टर इकाई, धनुषा	24620	11640	४७.२८	५४.८६
५	आयोजना क्लष्टर इकाई, सप्तरी	24360	13369	५३.०३	६१.०८
	जम्मा	151475	49639	३२.७७	४८.८१

खर्च र बेरुजुको अवस्था

- आ.व. २०७५/७६ को श्रेस्ता म.ले.प. को दौरानमा रु. १,०६,७०,९३७ कायम बेरुजु रहेको जसमध्ये रु. १,०२,०७,६६५ नियमित तर्फ र रु. ४,६३,२७२ असुल उपर गर्नुपर्ने तर्फको वेरुजु रहेको ।

Disbursement Status of GAFSP/IDA Trust Fund

आयोजनाको आ.व 207७/7८ को हालसम्मको मुख्य मुख्य उपलब्धीहरू

१. आयोजनाको ६५,००० project beneficiary छनौट गर्नुपर्नेमा हालसम्म ५६,२२१ project beneficiary हरू छनौट भईसकेको र बाँकी सेवा प्रदायक प्राविधिकहरूको सहयोगमा आयोजना क्लस्टर इकाईबाट लाभग्राही छनौटको कार्य जारी रहेको।
२. आयोजनाको कार्यक्रमहरू संचालनका लागि १६०० वटा समुह गठन गर्नुपर्नेमा प्रतिकुल परिस्थिति बावजुत हालसम्म १,०१३ वटा समुह गठन भईसकेको र बाँकी समुह गठनको कार्य कोभिड 19 मापदण्ड पुरा गरी निरन्तर भईरहेको।
३. आयोजनाको कार्यक्रम संचालनका लागि १२ वटा कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधिहरू तयार भई PSC बाट स्वीकृत भएको।
४. आयोजनाको FFS, NFS र FBS संचालनका लागि ६ वटा म्यानुअल (बाली, डेरी, बाख्रा, कुखुरा, एफ.बी. एस र पोषण) तयार गरिएको।

आयोजनाको आ.व 207७/7८ को हालसम्मको मुख्य मुख्य उपलब्धीहरु...

- ५.आयोजनाको Project Implementation Manual (PIM) तयार भई PSC बाट स्वीकृत भएको।
- ६.आयोजनाको PDO Level Indicator, result framework को Tracing तथा M&E प्रणाली विकासका लागि मनिटरिङ्ग सफ्टवेयर तयार भई संचालनमा आएको साथै Website निर्माण गरी मनिटरिङ्ग सफ्टवेयरसंग Link up गरिएको।
- ७.आयोजना क्लष्टर इकाईहरुबाट ३२.३२ मे. टन गहुँको मुल तथा उन्नत विउ, ११५.५ मे.टन आलुको विउ, ११.३६ मे. टन विभिन्न घाँसका विउ, ३.१७ मे. टन मुसुरोको विउ र १.३ मे.टन विभिन्न तरकारीका विउ बितरण भएको।

आयोजनाको प्रगति नपुगका कारणहरु

❖ कोभिड-१९ को महामारी तथा बन्दाबन्दीले कार्यक्रम कार्यान्वयनमा बाधा परेको ।

- आयोजना व्यवस्थापन ईकाइ, आयोजना क्लष्टर ईकाइ तथा TA अन्तर्गतका २३ जना कर्मचारीहरु कोभिड-१९ बाट संक्रमित हुँदा कार्यक्रमहरु संचालन थप प्रभावित तथा ढिलाई भएको।
- पालिकाहरुको निशेधज्ञाको कारण समूह गठनका कार्यहरु ढिला भई कार्यक्रमहरु संचालन प्रभावित भएको ।
- FSS, NFS FBS संचालन गर्न आवश्यक सहजकर्ता संचालन गर्न ढिलाई हुँदा फिल्डस्तरका उक्त कार्यक्रमहरु प्रभावित भएको ।
- आयोजनाका अधिकाँश कार्यक्रमहरु समुहमा गर्नुपर्ने भएको र कोभिड-१९ को स्वास्थ्य सम्बन्धी मापदण्डहरु ले गर्दा सामुहिक रुपमा गर्नुपर्ने मुख्य FSS, NFS, Demonstration जस्ता कार्यक्रमहरु संचालन गर्न नसकिएको ।

आयोजनाको प्रगति नपुगका कारणहरु

- NARC ले गर्नु पर्ने Validation Trail सञ्चालन गर्न नसकिएको ।
- DFTQC ले गर्नु पर्ने Nutrient Analysis, Recipe तयार कार्यक्रम सञ्चालन गर्न नसकिएको ।
- ❖ सरकारी स्रोत केन्द्रहरुमा माग गरिएका जात र परिमाणमा वीडिजन (आलु, मसुरो) प्राप्त गर्न नसकिएको ।
- ❖ आयोजनाको M&E Strategy तयार भई स्वीकृतिमा ढिलाई भएको कारण तालिम लगायतका कार्यक्रमहरु गर्न कठिनाई भएको ।
- ❖ पूँजीगत लगायत केही कार्यक्रमहरुको भुक्तानी बाँकी रहेको हुँदा वित्तीय प्रगति सन्तोषजनक नरहेको।

समस्याहरू

- ❖ आयोजना कलष्टर ईकाइ गोरखा र सप्तरीमा लेखापालको पद रिक्त रहनु ।
- ❖ Base line survey हालसम्म सुरु हुन नसक्नु ।
- ❖ आयोजना अवधि दुई बर्ष ब्यतित भैसकेको, आयोजनाको कार्यक्रम संचालनका लागी प्रारम्भिक तयारीका सम्पूर्ण कार्यहरू पुरा भई फिल्डस्तरमा कार्यक्रमहरू सुचारु भएको तर फिल्डस्तरका काम द्रुत गतिमा सञ्चालन गर्नु पर्ने समयमा कोभिड-१९ का कारण आशातितरूपमा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न बाधा परेको छ ।

समस्या समाधान गर्न भएका प्रयासहरू

- ❖ कृषि तथा पशुपन्छी बिकास मन्त्रालयमा म.ले.नि.का. लाई रिक्त लेखापालको पदपूर्ती गर्न पत्राचार गरि दिन् लेखी पठाएको।बिभिन्न गोष्ठीहरूमा सो समस्या बारे अवगत गरएको।
- ❖ Base line survey World Bank अन्तर्गत Development Impact Evaluation (DIME) ले गर्नुपर्ने तर DIME बाट हालसम्म शुरु नभएको ।
- ❖ कम जोखिम भएका स्थानहरूमा स्वास्थ्य सुरक्षाका मापदण्ड अपनाई सञ्चालनको प्रयास गरिएको । Alternative Modality तयार गरी सानो समूह र बिहान र दिउसो गरी दुई सिफ्टमा तालिम, FSS लगायतका कार्यक्रम स्वास्थ्य सुरक्षाका मापदण्ड अपनाई सञ्चालनको गरिएको ।स्थानिय प्रशासन र पालिकाहरूसंग समन्वय गरी कार्यक्रम कार्यान्वयनको प्रयास भएको ।

Project status

2075.7.25	2075.12.30	2076.6.1	2076.12.30	2077.6.1	Now
Agreement with GAFSP	RM selection	Boarding of FAO TA Team	Started to prepare PIM, FFS curricula, Manuals	Approved Project Implementation manual	
		Started for beneficiaries selection	MOU with NARC	Approved FFS curricula	FFS Guidelines approved
				FFS facilitator training	Action plan of NARC ready for implementation
				Developed PMIS	Agreement with DFTQC for program implementation
					FFS facilitator trainings are ongoing
					Beneficiaries selection is ongoing

Upcoming Programs (Within Paush, 2077)

- Model FFS, FBS, NFS (FAO TA)
- FFS, FBS and NFS
- Technology demonstration
- Climate smart technology verification trail by NARC
- Proposal call for Matching grants and small grant at cluster level

**कार्यक्रम संचालनका
केही
झलकहरु**

क्लस्टर इकाईहरुबाट भएका कार्यक्रमका केही तस्वीरहरु

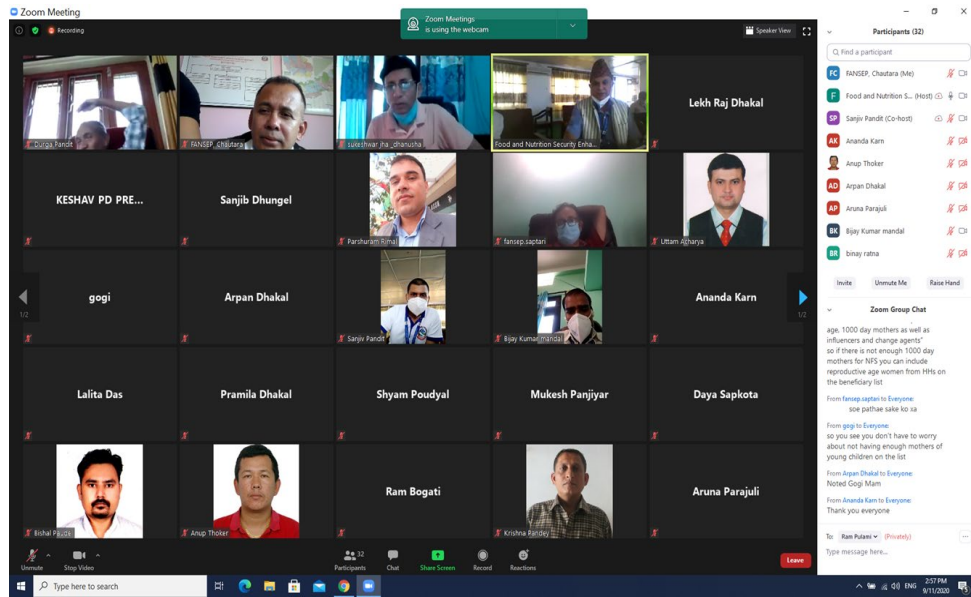
लाभग्राही छनौटका केही तस्विरहरु

कृषक सहजकर्ता तालिमका केही तस्विरहरु

प्राविधिक मिसन व्यवस्थापन २०७७ का केही तस्विरहरु

आयोजना क्लस्टर ईकाइ, गोरखा बाट वीड वितरण

आयोजना क्लस्टर ईकाइ, सप्तरी बाट वीड वितरण

आयोजना क्लस्टर ईकाइ, सिन्धुपाल्चोक बाट वीड वितरण

धन्यवाद

